

МОЯТ ПЕЙЗАЖ НА ДУШАТА 2

Мартин Николов, 11Б

Чувства. С тях мога да опиша пейзажите на душата си.
Чувството на покой

Трябва да бъда честен, че не изпитвам това чувство много често. Но когато го изпитвам, аз се чувствам сякаш се намирам на хълм високо в планината. Заобиколен единствено от високи жълто-зеленикави треви и ветрове, силни и слаби, опитващи се да ме съборят от хълма, веейки тревите, каращи ги да се люшкат във всички посоки. Но колкото са по-силни ветровете, толкова повече ме карат да изпитвам най-желаното чувство на света – хармония. Когато те ме веят, аз се чувствам в едно с всичко познато и непознато.

Но колкото и да може човек да се чувства в едно с всичко, понякога попада в ситуации, които го карат да се чувства като едно с нищо.

Чувството на тъгата е то

Когато обмислям нещо прекалено много и съм се затворил в собствената си глава, понякога го изпитвам. То ме кара да се чувствам сякаш съм обгърнат от нищо и никой. Все едно се движа неподвижен в безкрайния мрак на космоса. Или съм потънал в най-тъмното езеро, което мога да намеря, като това от „Спи езерото“ на Пенчо Славейков. Сам самотник в една безкрайна бездна на отчаянието. Но винаги ще има някое въже или корен на бреза, за които да се захвана и издърпам от там. И след като се измъкна, поглеждайки в бездната и виждайки колко е безсмислено да пропадам там, започвам да се смея.

Чувството на радостта

Мога да го опиша по един единствен начин. Усеща се като разходка из гората, сякаш се движа, гледайки и слушайки как лястовичките пеят и летят между дърветата. Дърветата, храстите и растенията се къпят в светлината и малка рекичка си тече по пътя, който тя си е избрала.

Но всичко хубаво трябва да достигне своя край.

Чувството на гняв

И когато всичко се стъмни, а слънцето залезе и пътеката свърши, аз достига до лагерен огън. Той е в центъра на тази гора и много хора са около него. Някои от тях са приятели, други семейство, а трети виждам за пръв път. Лагерният огън е обграден и от камъни. И всички тези хора мятат клони, листа, дърва и понякога трупи. Огънят продължава да расте нагоре и нагоре, но не прекрачва границата, която камъните са задали. И това продължава, докато внезапно огънят не достигне небесата и е вече твърде късно. Огънят избухва мигновено и изпепелява всичко и всички... и вече няма гора, само пепел, дим и аз.

Пейзажите „отвътре“ – те са светове, родени от душата. Тя преживява всичко – от хармонията до разрушението. Затова и пейзажите на душата ми се редуват, както всичко в този земен свят.

Гермеона Копкова, 11 Б

Какъв ще бъде моят пейзаж на душата? Мога да си го представя, когато затворя очи, все едно рисувам някаква красива картина.

Отпред виждам красива и тайнствена гора, отдясно виждам широко поле, а отляво – безкрайно море. Вглеждам се и чувствам възторг и единство с пейзажа, чувствам се „у дома“, като Вазов. Но за разлика от него, не познавам този пейзаж, не мога да се сетя къде съм го виждала преди. А ме преследва чувството, че всякакво дърво, всяко листо има някакво значение.

Влизам в гората и чувам тихи гласове, които шептят някакви изречения на непознат за мен език. Гората е толкова огромна, като някакъв лабиринт, лесно можеш да загубиш себе си в нея, но защо не усещам страх? Идвам с много малки стъпки и достига до реката, и какво виждам там? Не е водата,

а някакви прозрачни движещи се снимки, които текат вместо вода и разбирам, че това са моите спомени. Ако изпия една чаша от тази „река“, дали ще си спомня нещо?

Но връщам се назад и отивам към полето, един поглед към него ми дава усещане за спокойствие и свобода. Отворено небе с прекрасни бели облаци. Дъхът ми спира, стъпвам по тревата, но усещам, че все едно ходя по въздуха, летя. Бих останала там, но много ми е интересно да погледна и морето.

Все едно, че имам карта на местността или някакъв вътрешен компас, който ме води. Огромно море с шумни тъмни вълни – така ме привлича! Заглеждам се в линия на хоризонта и се чудя – къде се свършва водата и колко ли далече мога да стигна... Но нещо спира течението на мислите ми и ме кара да се обърна. Обръщам се и виждам това, което не съм забелязала. Виждам странна двуетажна къща. Когато доближавам до нея, виждам, че вратата е отворена. Не искам да влизам, но интересът ми е по-силен от здравия разум.

Вътре виждам непознат за мен интериор, навън е много светло, но защо светлината не прониква вътре и всичко изглежда много мрачно. Намирам една стая със затворена врата, докосвам, дърпам, за да я отворя, по-силно. Неприятен звук и изведнъж виждам странна картина. Разбирам, че стаята е

празна, като във вакуум, в буквален смисъл. От светлината започват да ме болят очите, а няма лампа, дори и прозорец няма. Влизам, затварям вратата, движа се опипвайки тези бели голи стени, усещам някаква промяна в себе си. Изведнъж става много студено, но не това е странно, странно е, че започвам да усещам себе си като тази стая, празна, все едно, че тя изсмуква чувствата ми. Не усещам нищо, нито една емоция, нищо. Потъвам в чувството на паника, искам да изляза оттук и да не се връщам повече, обръщам се и забелязвам, че вратата е изчезнала. Нищо добро няма в това. Протягам ръка и докосвам, за да се уверя, че вратата вече е станала четвъртата бяла стена.

Това е странно, но най-лошото е, че не съм сама в тази стая. Мога да го усетя с тила си. Там, в ъгъла неподвижно стои фигура в бели дълги дрехи. Тази женска фигура не се движи, не казва нито една дума, не издава нито един звук. Тя изчаква, докато се обърна към нея. Не съм я забелязала, но тя е тук от самото начало. Обръщам се към нея и бавно хвърлям поглед на лицето ѝ. Аз ли съм? Не, не съм аз, никога не съм имала такъв израз на лицето. Прилича на мен, но не съм аз. Коя е тя? Бледото ѝ лице не изразява нито една емоция, а тъмните ѝ и празни очи ми хвърлят такъв зъл, агресивен поглед, че ми става още по-студено. Ръцете ѝ са бели и тънки, ако ги докосна, ще усетя ли този смъртоносен студ? Но друго привлича вниманието ми, зад нея започват да се образуват сенки. Те се преплитат, разрастват се, въртят се и шептят като змии. Усещам паниката, усещам изтръпване на пръстите си, сякаш стотици малки невидими игли се забиват под кожата и ноктите ми, а по гърба пълзят тръпки като хиляди малки мравки. Имам чувство, че потъвам, но тук няма вода. Започвам да губя равновесие и падам. Силно стискам очи, до болка, и чувам... тишина? Страхливо отварям едното си око, за да видя какво става в стаята. Няма никой, а тишината звучи с малки сребърни звънчета в ушите. И тогава, когато започвам да губя всякаква надежда, изведнъж се появява малко летящо огънче. Леко протягам си ръката, за да го докосна и върху нея спокойно каца малка зелена светулка. Никога не съм виждала по-красива от тази, но как е попаднала тук? Светулката излита, сякаш следва някаква известна само за нея посока, завивайки наляво. Аз я следвам, подчинявайки се на някаква непозната сила. Пред мен изниква ниска малка врата, светулка не се поколебава да влети през тази врата, изглежда, че и аз трябва да вляза там. Влизам и попадам в тъмен и тесен коридор. Светулката продължава да се рее,

осветявайки гъстия мрак. Струва ми се, че нямам друг избор, освен да продължавам да я следвам. Стъпките ми отекуват, а под краката ми старите дървени дъски издават неприятен скърцащ звук. Дори чувам собствения си дъх, може би, ако спра сега, ще чуя как сърцето ми тупти?

Стигам до стълба и започвам да се изкачвам след светулката. И когато влизам в стая, светулката започва да се разтваря във въздуха. Стаята е стара и мрачна и изглежда, че е трапезария. Но за разлика от предишната стая, тук има старинни дървени прозорци. Потъмнели от времето картини висят по стените, покрити с паяжини, а избелели стари мебели стоят потънали в прах. Очевидно, тази стая не е била използвана отдавна, но и тя не е празна – сиви същества, с обезобразени лица, дългите им тънки гърбове – покрити с шипове, триъгълните остри зъби изглеждат кръвожадно. Този, който стои по-близо до стената, я почуква с един пръст, с равномерен ритъм. В противоположния ъгъл седи вторият, приемайки странна поза, той се забива в ъгъла. Третият пълзи по тавана, а четвъртият стои близо до маса.

Влизайки тук, привлякох вниманието им и сега четири двойки сиви мътни очи се взират в лицето ми. Единият тръгва към мене, докато аз треперя от страх. Дългите му тъмно сиви остри пръсти, приличащи на игли, ме хващат за ръката. Тънката му дълга ръка прилича на паякова, държи ме здраво, няма как да се измъкна. Сега забелязвам, че имам рана на тялото и кръвта ми не спира да тече. С всички сили, които имам, дърпам ръката си, отново хвърлям поглед и осъзнавам, че и той се страхува. Неговите очи не са злонамерени, а са ... тъжни? Той леко и мълчаливо докосва мястото на раната и я изтрива, като с гумичка. Сякаш никога не е била там. Пуска ръката ми и издава странен звук, подобен на тези, които издават китове. Другите го повтарят, но в различни тоналности. И разбирам, че така са комуникират. Предпазливо протягам ръката си и бавно започвам да го галя по главата. Той ме гледа внимателно и след това доверчиво притиска очи.

Внезапно нещо го кара да се разтревожи и той започва да се вслушва. Нещо кара всички тези същества да се развълнуват. Най-близкият ме грабва и ме крие в сенките, всички се крият. От кого се страхуват? Равномерни глухи стъпки по стълбите предупреждават, после белите боси крака плавно стъпват на стария под. Тя е тук. С белите пръсти на ръцете си тя докосва стената и продължава да прокарва невидима линия. Усещането е, че температурата пада с 10 градуса в минута. Тя приближава до прозореца и

спира. Тя не бърза. Тя няма нужда да бърза. Тя не иска да бърза. Няма смисъл. От колко време тя е тук? Онази стая беше нейният капан? Тя знаеше и чакаше. Тя ме кара да играя по нейните правила. Тя стои обърната с гръб към мен, но с шестото си чувство виждам, как на лицето ѝ се появява хищна усмивка. Това е нейната територия. Аз съм на нейната територия. Виждам стар ръждясал нож на масата. Мълниеносно – това е моят шанс – грабвам го и го забивам в гърба ѝ.

Сега трябва да бягам, без да се обръщам, толкова бързо, колкото мога. Животинският страх впива нокти в мен, но продължавам да бягам. Кръвта шуми в ушите, белите дробове горят от пожар, краката губят чувствителност. Имам чувството, че бягам цяла вечност. Имам чувството, че бягам хиляди километри, а всъщност няма и два метра до изхода. Излизам навън и се насочвам към гората. Бягай и не се спирай! Вятърът шуми в ушите, дърветата проблясват като размазани петна, мислите се движат бързо и хаотично. Не издържам повече.

Спирам. Уморена съм, не мога да бягам повече. Тя е тук отново, зад гърба ми. Тя не бяга. Имам чувството, че тя се появява там, където се намирам аз. Няма смисъл да бягам. Обръщам се към нея и викам: „Какво искаш от мен?!“. Лицето ѝ все още не изразява нито една емоция. Досега не бях забелязала, че бузите ми са мокри. Ножът все още стърчи от гърба ѝ, а червената кървава нишка се изтегля надолу към земята. Тя все още ме гледа внимателно, ...осъжда? Поглеждам в лицето ѝ и неуверено казвам: „Извинявай“. Нищо не се променя в нея, но малката самотна сълза рисува крива прозрачна линия на лицето ѝ. Моите ръце адски треперят и сега разбирам какво трябва да направя. Събирам цялата си смелост в юмрук, толкова силно, че ноктите ми се впиват в дланта на ръката ми. Преодолявам разстоянието от четири стъпки, прегръщам я и нашепвам: „Съжалявам, не исках да те обиждам“. Чувствам ръцете ѝ на гърба си, тя също ме прегръща. Но ръцете ѝ не са мъртвешки студени като лед, а са топли като слънце. Усещам как тя започва да се разпада с хиляди бели пеперуди в ръцете ми и кървавият нож с тих звън пада на земята. Бели като сняг пеперуди се разпръсват във всички посоки, криейки се в короните на дърветата. Не издържам и падам на колене, започва да ми се вие свят, главата ми е сякаш пренаситена с кислород, сякаш не съм дишала до този момент. Все едно тежките стари вериги падат от раменете и главата ми става толкова лека, като една от тези

пеперуди. Изправям се и се опитвам да се измъкна от гората, без да мисля за пътя.

И отново съм тук, там, където започна моят път. Тази стара и мрачна къща в пейзажа не ми харесва. Ще направя ремонт, ще обнова интериора, ще преобоядисвам стените, ще отворя прозорците, ще подредя мебелите и ще украся стаите, както ми харесва. Ще направя така, че всички същества да живеят удобно там. Ще обиколя цялата местност и всеки ъгъл наоколо, до сантиметър. Ще нарисувам карта. Ще я предам на момичето, което се е появило тук преди 10 минути. А аз ще бъда тук, криейки се в сенките и в горния ъгъл на огледалото, така че да не ме забележи. Ще я следвам и ще я пазя от всякакви възможни опасности „отвътре“. Тогава тя може да се справи ... по-добре? Ще мине много време, с проливни дъждове, с жълти листа, с бял пухкав сняг, с цъфтящи цветя... И всичко това ще се случи отново... Някой ще бъде тук след 5 минути...

Тук и сега съм аз. Вдигам глава и погледът ми потъва в безкрайното небе. Все още е синьо.

Тодор Стоянов, 11 Б

Пейзаж. Щом чуя тази дума, правя асоциация с думата „красота“. Да, красотата е субективно понятие, но смисълът ѝ не е ли в това тя да ти носи наслада и за очите, и за душата; да те накара да се почувстваш спокоен и това да отключи най-хубавите ти спомени или да си представиш бъдещи такива, да помечтаеш, да поплачеш... Една въртележка от емоции се случва от пейзажа навън, сред природата или вътре, в пейзажа на душата ни.

Едно стихотворение ми хареса изключително много, на патриарха на българската литература Иван Вазов – „При Рилския манастир“. В творбата е представен култ към родината и природата, преживяване на хармония – всяка строфа започва със „Сега съм у дома.“ Като в свой космически дом е щастлив лирическият говорител, свободен да бъде себе си. Това е неговият

храм на Божественото, където „Живот кипи из всичките страни“, където пространството е отворено от бездната до Господа, където човекът се чувства приет с любов от гори и върхове. Затова преживява единение с битието, духовно сливане с пулса на Вселената. Идеалът да бъдеш себе си е преживян толкова пълноценно, че пречистващата и лекуваща Рила е сакрализирана.

Именно това ме кара да си спомня и онази сакрализирана „мала градинка“ на героинята на Петко Рачов Славейков от „Изворът на белоногата“. Много ме развълнува и тази поема – в нея има толкова много любов, красив патриотизъм.

И сега едва ли ще учудя някого, ако призная, че моят пейзаж е БУРГАС! Моят Бургас! Този град е моето всичко. Колко хубави моменти пазя. Вярвайте ми, не мисля, че има човек, който да обича Бургас повече от мен. Тъжно ми е, че родителите ми ще заминават извън България (за постоянно пребиваване). Искат да вземат и мен, но аз НЕ искам. Чудя се как да го обясня на хората, че не мога да оставя всичко тук. Ясно заявих, че ако заживея другаде, съм наполовина мъртъв. Не е шега и е факт, че ще свикна но... няма начин... Толкова, толкова спомени!

Знаете ли, при мен се наблюдава една щастлива близост, дори еднаквост на пейзажите: съкровено мой е външният пейзаж – Бургас, морето, училището, концертните домове, природата, моят апартамент и т.н. , а вътрешният – това са моите спомени, в които отново присъства моят роден град! Като „гледам“ в този пейзаж, ми е толкова мило, че единственото, което мога да кажа е: „Благодаря ти, Господи!“ . Изниква ми датата 2 декември 2019 година. Естествено, че става дума за концерт, е, защо се учудвате, нима очаквахте нещо друго , ха-ха. На сцената беше моята бургаска гордост – този момент е специален, защото тогава се сблъсках с него за почти първи път, но интересното е, че макар метеорологичните условия да бяха недобри (беше студено), това беше най-топлото посрещане, което съм имал (за душата, което е много по-важно).

Когато съм тъжен, е почти задължително да остана сам, за да се „излекувам“, докато наблюдавам пейзажа. Всеки път казвам, че спомените са нашите крепители и сега го казвам! Обичам да се връщам назад в миналото, да си правя романтичeskото бягство. Не мога да кажа, че веднага се усмихвам или че спомените са само хубави. Няма как да няма поне капка

тъга (Ин и Ян са закон на живота). Моята философия е, че по този начин трябва да си възвърнем баланса и точно тези крепители да ни вдъхнат надежда, защото както се казва: „Няма да е все така“. Това завръщане в пейзажа лекува. Затова ви призовавам да се връщате във вашия пейзаж и задължително да го напуснете усмихнати!

Пейзажът е огледало на душата – всичко, което ни се е случило през годините, го пазим в сърцето си. Разбира се, там няма само спомени, защото в този пейзаж се събира всичко, което е докоснало душата ни. Както за Вазов външният пейзаж в „При Рилския манастир“ е неговият уют и спокойствие, така е и при мен – моят Бургас ме прави цялостен, защото всичко в него докосва най-фините струни на душата!

*Бургас е моята градина,
изпълнена със хиляди цветя;
а тези цветя символизират
моментите на щастие – съдба!*

Димитър Митрев, 11Б

Пейзажът на душата – винаги субективен: спомен, преживяване, въображение, чувства, емоции и красота. И моят пейзаж на душата е нещо твърде съкровено, лично и автентично. Той не се изразява само и единствено чрез природата.

В „При Рилския манастир“, И. Вазов пребиваването в пространството лекува лирическият говорител от „световните злини“, той буквално се чувства прегърнат от природата, духовно възроден, чувства се себе си. Той е щастлив, „у дома“, има чувството, че се намира в храма на живота. Човекът преживява състояние на катарзис. И тогава пространството се променя, ражда се Вазовият пейзаж на душата – духът на човека е толкова приобщен,

в дълбоко и хармонично единство с този свят, че пространството започва да „расте“, става безгранично.

Ако трябва да бъда честен, моят пейзаж на душата, този, в който се чувствам като героя на Вазов, е един град – Бургас. Град с богато културно пространство, в който са се раждали и се раждат таланти – поети и писатели, актьори, художници, музиканти... Град с множество културни центрове – особено се гордея с обновения Дом на НХК и бургаският Летен театър. Там са едни от най-хубавите ми спомени.

Дълбоко свързани с моят роден град Бургас са моите спомени от дете до настоящия момент. Тук се чувствам „у дома“, най-обичан, никъде другаде няма да имам такова чувство. Тук срещнах интересни и стойностни хора, завързах нови приятелства с тях, макар да са по-зрели на възраст от мен: диригентът Левон Манукян, Антония Янакиева, която води предаване в известно бургаско радио, най-готиния и най-добрия психолог, когото познавам... В Бургас са и най-добрите ми приятели Тошко и Станислав. Почти всички мои роднини и близки са именно в този град.

Затова понякога си мисля, че за мен Бургас различно „голям“. В сетивата ми е мегаполис-държава, друга, моята държава, която няма общо с българските мащаби. Космополитен образ, особено в светлата част на деня: когато учениците отиват до училище и се прибират от там, когато трафикът по ключови булеварди наистина силен, когато едва успяваш да влезеш в градския автобус и е доста оживено вътре.

Но си има спокойни местенца, в които имам друг тип чувство за дом – парка Велека, парка до стадион Лазур или в самата Морска градина. Като цяло съм свикнал с градският начин на живот и се научих да бъда спокоен дори и на оживените места. Когато съм сред природата, ще си призная, спокойствието ме обзема изцяло. Но дори когато град Бургас е оживен от хора и автомобили, шумни компании, културни събития, събиращи стотици, дори хиляди хора – пак се чувствам щастлив.

Въпреки че съм човек, който обича да пътува, посещавал съм различни градове в България и чужбина, най-силни емоции винаги ми носи Бургас. Достатъчно е да го погледна отдалече, за да усетя възторга на душата си.

Ако попитате Душата, тя ще бъде искрена, когато става въпрос за нейния пейзаж, този, в който човек се чувства най-свързан и най-щастлив. Душата се изразява без цензура. Затова и моят пейзаж е толкова ясен – Бургас.